

Het Museum voor de Verpleegkunde is het nationale museum voor de geschiedenis van verpleegkunde en verzorging in Nederland. Sinds 2020 maakt het museum deel uit van V&VN. Wij verzamelen, onderzoeken en delen verhalen over verpleegkundigen, verzorgenden en de zorg van vroeger en nu.

2025 was een bijzonder jaar voor het museum. Naast conservator Hugo Schalkwijk verwelkomden wij twee nieuwe collega's: Jitske Hell en Anna van Velzen. Als junior conservatoren hebben zij het museumteam verder versterkt.

Nieuwe naam, nieuwe website

Het jaar stond vooral in het teken van vernieuwing. Het Florence Nightingale Instituut kreeg een nieuwe naam: Museum voor de Verpleegkunde. Met deze naam sluiten wij beter aan bij onze rol als museum voor iedereen die geïnteresseerd is in de geschiedenis van verpleegkunde en verzorging.

Ook onze website werd volledig vernieuwd. De nieuwe website heeft een frisse uitstraling, is beter toegankelijk en voldoet aan de eisen van deze tijd. Omdat wij een online museum zijn, vormt de website het belangrijkste platform waarop bezoekers onze collectie, verhalen en tentoonstellingen kunnen ontdekken.

In 2025 verschenen twee nieuwe online tentoonstellingen. De eerste tentoonstelling ging over de [geschiedenis van de tuberculosezorg in Nederland](#). De tweede tentoonstelling vertelde het verhaal van verpleegkundige [Aagje Monster](#) en liet zien hoe het leven van een 'gewone' verpleegkundige eruitzag tijdens en vlak na de Tweede Wereldoorlog.

Samenwerken aan zorgergegoed

Het museum werkte in 2025 steeds vaker samen met andere musea en erfgoedinstellingen. Wij geloven dat de geschiedenis van verpleegkunde onderdeel is van veel grotere maatschappelijke verhalen. Verpleegkundigen staan immers midden in de samenleving. Door samenwerking met andere musea, zien we de verhalen en objecten uit de verpleegkunde terug in heel andere, soms verrassende omgevingen buiten de zorg.

Samen met Erasmus MC organiseerden wij de tentoonstelling *Ken u even komen* over 150 jaar wijkverpleging. In samenwerking met het Centraal Museum in Utrecht was daarnaast een kleine tentoonstelling te zien met werk van Dick Bruna over wijkverpleging. Ook werd het verhaal van verpleegkundige pionier [Jeannette Kok opgenomen in 750 Verhalen van Amsterdam](#), een tentoonstelling ter gelegenheid van het 750-jarig bestaan van de stad Amsterdam.

Lezingen, onderwijs en symposia

Naast tentoonstellingen organiseerden wij door het hele land activiteiten voor professionals, studenten en geïnteresseerden. In totaal verzorgden wij vijftien lezingen en gastcolleges en waren wij aanwezig als spreker op vijf congressen.

Daarnaast organiseerden wij weer verschillende lezingen en symposia. Tijdens ons jaarlijkse symposium in het Nederlands Openluchtmuseum werd de nieuwe naam en website van het museum feestelijk gelanceerd. Verder organiseerden wij in samenwerking met Het Utrechts

Archief een lezing over de geschiedenis van het kruiswerk, welke werd verzorgd door Chris Vlam, en een schrijfworkshop ten behoeve van de tentoonstelling '750 jaar Vrouwen van Amsterdam' in het Amsterdam Museum.

Onderzoek naar de waarde van zorgvergoeding

Samen met Rijksmuseum Boerhaave, Erasmus MC, Kinderdorp Neerbosch en Museum van de Geest werken wij sinds 2024 aan onderzoek naar de maatschappelijke waarde van zorgvergoeding. Het project heet '[Waardevol en helend: Erfgoedcollecties voor en met de zorg.](#)' De eerste resultaten van dit onderzoek werden in september gepresenteerd bij Rijksmuseum Boerhaave.

De uitkomsten helpen ons om beter te bepalen wat wij verzamelen, bewaren en presenteren. Zo kunnen wij de collectie nog beter laten aansluiten bij de behoeften van verpleegkundigen, verzorgenden, onderzoekers en andere geïnteresseerden.

Publicaties en onderzoek

Onderzoek naar de collectie leidde ook tot nieuwe publicaties. Ter gelegenheid van het 135-jarig bestaan van het vakblad *Tijdschrift voor Ziekenverpleging (TvZ)* verscheen een [speciale historische uitgave](#). Hierin stonden artikelen over onder andere personeelstekorten, kolonialisme en de ontwikkeling van de verpleegkundige wetenschap.

Onderzoeker Mia Vrijens rondde haar onderzoek naar de geschiedenis van de wijkverpleging af. Op basis hiervan verschenen meerdere publicaties over dit onderwerp, bijvoorbeeld [over wijkgebouwen](#) en over '[Het Zonnelied](#)' van het Wit-Gele Kruis.

Verder publiceerden wij weer verschillende verhalen uit onze rijke collectie in het V&VN Magazine, welke elk kwartaal bij meer dan 100.000 verpleegkundigen, verzorgenden en verpleegkundig specialisten op de mat valt. Zo publiceerden wij over verpleegkundige Addy Camper, die al meer dan 55 jaar lid is van [verschillende verpleegkundige beroepsverenigingen](#), over de [verpleegkundige opleidingen door de geschiedenis heen](#), en over [onze nieuwe museumwebsite](#).

Vooruitblik op 2026

Ook in 2026 blijft het museum werken aan het zichtbaar maken van de geschiedenis van verpleegkunde en verzorging.

Wij starten met een tentoonstelling over wijkverpleging in het Volksbuurtmuseum in Utrecht en ontwikkelen een reizende tentoonstelling over de geschiedenis van de langdurige zorg. Daarnaast intensiveren wij onze samenwerking met de Stichting Historisch Verpleegkundig Bezit (SHVB) door ondersteuning te bieden bij het registreren en digitaliseren van hun collectie.

Verder kijken wij uit naar de start van het lectoraat *Verpleegkunde door de Tijd* aan Fontys Hogeschool. Dit is het eerste Nederlandse lectoraat dat zich volledig richt op de geschiedenis van verpleegkunde. Het lectoraat staat onder leiding van lector Pieterbas Lalleman.

De verpleegkunde blijft zich ontwikkelen. Juist daarom blijft kennis van het verleden belangrijk. Het Museum voor de Verpleegkunde draagt hieraan bij door verhalen, onderzoek en erfgoed toegankelijk te maken voor huidige en toekomstige generaties zorgprofessionals.